

Siunnersuut uunga: Kalaallit Nunaata Aatsitassarsiornermi Aningaasaateqarfia pillugu Inatsisartut Inatsisaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut Inatsisaat nr. xx, xx. xxx 2017-imeersoq. (*Aningaasaateqarfiup aningaasaataasa aamma aningaasaateqarfiup aningaasaataanit pissarsiat atorneqarnissaat, aningaasaateqarfiup aningaasaataasa taakkuninngalu pissarsiat inissinneqarnissaat aamma aningaasaateqarfiup aqunneqarnera kiisalu allaffissornikkut ingerlatsineq allallu*)

(Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisumit saqqummiunneqartoq)

pillugu

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap

siunnersuutip aappassaaneerpeqarneranut

ISUMALIUTISSIISUTAA

Ataatsimiititaliap suliarinninnermini ilaasortarai:

Inatsisartunut ilaasortaq Jens Immanuelson, Siumut, siulittaasoq
 Inatsisartunut ilaasortaq Randi V. Evaldsen, Demokraatit, siulittaasup tullia
 Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit
 Inatsisartunut ilaasortaq Bendt Kristiansen, Inuit Ataqatigiit
 Inatsisartunut ilaasortaq Martha Lund Olsen, Siumut
 Inatsisartunut ilaasortaq Ineqi Kielsen, Siumut
 Inatsisartunut ilaasortaq Kelly Berthelsen, Inuit Ataqatigiit

Ulloq 3. oktober 2017-imi siullermeerinninnerup kingorna ataatsimiititaliap siunnersuut misissorpaa.

1. Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

2015-imi ukiakkut ataatsimiinnermi 120-imik akuersissutiginninnermikkut Inatsisartut aalajangiinerata malitsigisaanik siunnersuut suliarineqarpoq. Inatsisartut aalajangiussaanni allasimavoq Naalakkersuisut Kalaallit Nunaata Aatsitassarsiornermi Aningaasaateqarfia pillugu Inatsisartut inatsisaannut allannguutissatut siunnersuummik saqqummiussinissamut peqqune-

qartut, taamaasilluni aningaasaateqarfiup aningaasaataanit ileqqaakkanit pissarsiat taamaallaat atorpeqarsinnaanngortillugit. Siunnersuut Namminersorlutik Oqartussat aatsitassarsiornermik ingerlatsinernut aningaasaliinerannut, aatsitassarsiornermik ingerlatsinernut aningaasartuutaannut aamma suliassanut naalagaaffimmit utertitanut aningaasartuutaannut aningaasaateqarfiup aningaasaataasa taamaallaat atorpeqarsinnaanerannut qulakkeerinneqataassaaq, tassani malinneqassapput Inatsisartut inatsisaata maleruaqqusai aamma Inatsisartut aningaasaqarnermut inatsisaanni imaluunniit ilassutitut aningaasaliissutaanni aalajangersarneqarsimasut.

Siunnersuutip aqqissuussaana ilaatigut norgemiut uuliamik aningaasaateqarfiata (Statens Pensjonsfond Utland) aqqissuussaananut pingaarutilitsigut assinguvoq. Norgemiut uuliamut aningaasaateqarfiat pillugu inatsit malillugu aningaasaateqarfiup aningaasaataasa erniaat taamaallaat aningaasaliissutinut aamma aningaasartuutinut assigisaannullu matusissutissatut atorpeqarsinnaapput.

2. Siunnersuutip Inatsisartunit siullermeerneqarnera

Siunnersuutikkut siunertarineqartoq nalinginnaasumillu anguniagaasoq Inatsisartuni ilassillarneqarput. Siunnersuummik nalilersuinermini siunnersuut pillugu oqaatigineqartut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap maluginiarpai.

3. Tusarniaanermut akissutit

Siunnersuut piffissami 18. maajimit 23. juuni tikillugu 2017 oqartussanut, kattuffinnut il.il. ukununga tusarniaassutigineqarpoq: SIK, Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut, KANUKOKA, Kommuneqarfik Sermersooq, NUSUKA, Deloitte, Grønlands Revisionskontor, BK Revision, EY Grønland, BDO, Grønlandske Advokater, Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut, Niuernermullu Naalakkersuisoqarfik, Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfik, GrønlandsBANKEN, BankNordik, Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia aamma Namminiilivinnermut, Nunanut Allanut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik.

Taamatutaaq siunnersuut Namminersorlutik Oqartussat tusarniaanernut nittartagaanni tamanut saqqummiunneqarpoq.

KANUKOKA-mit tusarniaanermut akissutit kisimik tiguneqarput. KANUKOKA siunnersuummut oqaaseqaateqanngilaq. Siunnersuummik tusarniaanerup oqaaseqarfiginissaanut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq tunngavissaqanngilaq.

4. Siunnersuut ataatsimut isigalugu

Aatsitassarsiornermi aningaasaateqarfiup pingaarnertut suliassarivaa aatsitassarsiornermi isertitat nalituut katersorneqarnissaat, taamaaliornikkut kinguaariit tulliuttut aamma nunatta pisuussutaanik ataavartuunngitsunik iluaquteqarsinnaaqqullugit. Taamaalilluni aamma kinguaariit akornanni pisuussutitta naleqquttumik agguataarnissaasa qulakkeernissaannut aningaasaateqarfik aammattaaq sakkusaassaaq. Inatsisissatut siunnersuut manna kinguaariinni agguataarisarnissap eqqarsaatigineqarnissaa aamma isiginiarlugu nalilersorneqartariaqartoq

ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Pisuussutinik nutarterneqarsinnaanngitsunik, soorlu uuliamik aatsitassanillu qalluineq piianaanerlu piffissap ingerlanerani taamaatinneqartussaavoq. Taamaattumillu aningaasaateqarfiup siunertaraa pinngortitap pisuussutai nunatta pinngortitaanit nunatta inuinit tunniunneqartut siunissami kinguaariiusussanit aamma pissarsiffiunissaat.

4.2 Siunissaq ungasinnerusiq isigalugu aningaasaqarnikkut patajaatsumik inissisimanissap qulakkeernissaa

Aningaasaateqarfissap tunngavimmigut "Hollandimiut nappaataannik" sunnerneqannginnissaa kissaataavoq, taamaattoqarneranimi aatsitassarsiornermit isertitat annertuut aningaasaqarnermut ilanngutiinnarneqarnerisa kingunerisarmagu akit akissarsiallu qaffakkiartuinnarnerat. Taamatut pisoqarsimavoq Hollandimi 1960-ikkunni.

"Hollandimiut nappaataata" sunniutai pingaarnerit marluupput:

1. Nunami sunnerneqartumi iluaqutit unammillersinnaanerisa (taamaalillunilu aamma avammut tunisaasa) appariarnerat.
2. Nioqqutissat eqqussukat amerleriarnerat.

Ungasinnerusiq eqqarsaatigalugu taakku marluk kingunerisinnaavaat atorfiit pilersitsiviusut nunanut allanut nuunneqarnerat. Tamatuma inerneraa atugarissaarnerup qaffariaataanik aatsitassanik suliffissuarnit pilersinneqartumik suliffissuit aatsitassaneersuunngitsut sunnerneqarnerat.

Piffissamut sivikitsuinnarmut isigisumik aningaasaqarnikkut taama politikeqarneq Hollandip nunanut allanut sanilliulluni unammillersinnaassuseqarneranut annertuumik appariaataavoq, taamaalillunilu Holland toqqaannartumik aningaasaqarnikkut annertuumik ajornartorsiulerluni. Hollandimiut aatsitassarsiornermi misilittagaat taamani Inatsisartunut ilaasortanut Naalakkersuisunulluunniit Kalaallit Nunaata Aatsitassarsiornermi Aningaasaateqarfianik pilersitsisunut maligassiuisutut isigineqanngillat.

Namminersorlutik Oqartussat aatsitassarsiornermit isertitaasa aatsitassarsiornermi aningaasaateqarfimmut ilanngunneqartalernissaannik siunertaqarnermi ilaatigut pinngitsoorniarneqartut ilagaat isertitarineqartut taakkua pisortat missingersuutaannut (aningaasanut inatsimmut) ataavartumik ikiinnarneqartannginnissaat, taamaalillutillu ingerlatsinermit aningaasartuutitut nalinginnaasunut qaffaataannginnissaat. Aatsitassarsiornermi aningaasaateqarfiup tassani inissisimanissaa oqaatigineqarsinnaavoq tassaassasoq "aningaaserivimmi uninngasuuteqarneq", tamatumani aatsitassarsiornermit isertitarineqartut katersorneqartassallutik, taamaalillunilu taakkunanga pissarsianik aammalu isertitarineqartunik atuineq nakkutigineqartumik pilersaarusiugaasumillu ingerlanneqassalluni.

Tamanna periusissatut naleqquttutut isigisariaqarpoq, tassami aatsitassat naluneqanngitsutut nutarteqqinneqarsinnaanngimmata. Aatsitassanik isertitarineqartut ataasiaannartumik isertitarineqartussaapput. Isertitat taakkua Aatsitassarsiornermi Aningaasaateqarfimmut katersarineqarunik, aatsitassarsiorfiit qaquguugaluarnerusiq paqperpata aatsitassarsiornermiillu isertitat ikilillutik, taamaalilluta isertitanik pissarsiat sipaagarisagut iluaqutigisinnaavavut. Taamaattu-

mik matumani aatsitassarsiornermi aningaasaateqarfiliorniarnermi siunertaavoq nunatta katersaanik eqqarsaatigilluagaanngitsumik sumut tamaanga atuisoqannginnissaata qulakkeernissaa.

4.3 Namminersorlutik Oqartussanut ataatsimoortumik tapiissutit ikilileriffigineqannginnissaat Aningaasaateqarfikkut isumannaarneqassaaq

Minnerunngitsumillu kingullertut aningaasaateqarfiup siunertaa pingaaruteqarluinnartoq tassaavoq; aningaasanik sipaagaqarnissaq danskit Naalagaaffianniit oqartussaaffiit allat nunatsinnut nuunneqarnerannut atugassatut tamanna Namminersorneq pillugu inatsimmi oqartussaaffinnik nunatsinnut nuussisinaanermut periarfissat pillugit oqaatigineqartut malillugit siusinnerusukkut Namminersornerullutik Oqartussat inatsisaat tunngavigalugu.

Kalaallit Nunaanni Aatsitassarsiornermi Aningaasaateqarfik pillugu Inatsisartut inatsisaanni naqissuserneqarpoq, Namminersorlutik Oqartussat aatsitassarsiornikkut isertitaasa amerlassusaat ataatsimoortumik tapiissutit ikililerneqarnerannik kinguneqartumik annertussuseqalerpata, aningaasat aningaasaateqarfimmi katersarineqartut aatsaat tiguneqarsinnaalissasut.

5. Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Aatsitassarsiornermi isertitat allaffissornikkut aningaasaqarnikkullu aqutsivigineqarnissaanni isiginiagassat periusissallu assigiinngitsut inatsisissatut siunnersuutikkut oqimaaqatigiissaariffigineqartutut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit isigineqarput. Aningaasaateqarfiup aningaasaataanik aaqqissuussinermi aningaasat sapinngisamik annertunerpaamik pissarsissutaanissaasa siunertarineqarnissaa ataatsimiititaliamit taperserneqarsinnaavoq. Tamannalu aningaasaateqarfiup aningaasaataasa pappialanut nalilinnut, tassungalu ilanngullugu aktianut oblikationinullu aningaasaliissutiginerisigut kiisalu illunik aalaakkaasunik pinsikkut qulakkeerniarneqarpoq. Aningaasaateqarfiup aningaasaliisarnernut periusissaani pissarsiassat annaasaqaratarsinnaanerlu naammattumik oqimaaqatigiissaarneqarsimasutut isumaqarfiginarput. Aningaasaateqarfimmit tunniussinernut teknikikkut inatsisilerinikkullu killilersuutinik siunnersuummi ilanngussineq Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit aamma pitsaasutut isigineqarpoq, taamaaliornikkut Aatsitassarsiornermi Aningaasaateqarfimmit siunissami tunniussinerusinnaasut piumasaqaatit sinaakkutissallu ersarissut malillugit pinissaat qulakkeerneqarluni. Aningaasaateqarfiup aningaasaataanit aatsaat pissarsiaqarsinnaalernermi aningaasaateqarfiup pisortalerlugu, siulersuisulerlugu il.il. aatsaat aaqqissuussivigineqarsinnaanissaa ataatsimiititaliamit aamma tapersorneqarpoq. Ataatsimiititaliap paasinninnera malillugu tamanna tungaanut aningaasaateqarfiup aningaasaatai Naalakkersuisunit aqutsivigineqassapput. Namminersorlutik Oqartussat aatsitassarsiornermit isertitaasa tamakkiisut Aatsitassarsiornermi Aningaasaateqarfimmi katersorneqarnissaat oqalinnermi nalornissutigineqartoq oqaatigineqarpoq. Inatsisissatut siunnersuut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit paatsuugassaanngitsumik ima paasineqarpoq: Namminersorlutik Oqartussat aatsitassarsiornermit isertitaat tamakkiisut Aatsitassarsiornermi Aningaasaateqarfimmi katersorneqassasut.

6. Siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai

Naalakkersuisut allapput naatsorsuutigineqanngitsoq siunissaq qaninnerusoq eqqarsaatigalugu siunnersuutip oqartussanut aningaasatigut imaluunniit allaffissornikkut malunnaateqartumik kinguneqarnissaa.

Siunissaq ungasissoq eqqarsaatigalugu Aatsitassarsiornermi Aningaasaateqarfiup aningaasaqarnikkut tunngavia pitsanngussasoq naatsorsuutigineqarpoq. Tamanna ilaatigut aningaasaateqarfimmit Namminersorlutik Oqartussanut aningaasanik nuussisinaanermut periarfissat annikillissinnerannik, ilaatigullu aningaasaliinissamut periusissamik atorluarneqarsinnaanerusumik sanasinnaalernissamik pissuteqarpoq. Tamatuma nalinga missingersorneqarsinnaanngilaq.

Tamatuma saniatigut aallartisarnermi allaffissornikkut aningaasartuutissaraluit sipaakkat aningaasaateqarfiup aningaasaqarnerata tunngavianik pitsanngorsaassapput. Naatsorsuutigineqarpoq siulersuisunut akissarsiarititassaagaluanit, pisortap akissarsiasaraluanit il.il. sipaarutit ukiumut 1 mio. kr.-it missaanniissasut.

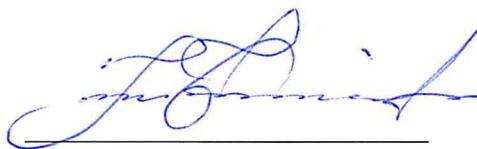
Naatsorsuutigineqarpoq inatsimmi § 7 naapertorlugu aallartinneqarnissaa tikillugu Aatsitassarsiornermi Aningaasaateqarfimmik allaffissornermut Namminersorlutik Oqartussanit aningaasartuutigineqartussa q aningaasaliissutit pioreersut iluanni pisinnaasoq.

Siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai pillugit Naalakkersuisut naliliinerannit allaanerusumik naliliinissamut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq tunngavissaqanngilaq.

7. Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

Tamanna tunngavigalugu siunnersuut Inatsisartunit akuerineqassasoq **ataatsimiititaliap isumaqatigiittup inassutigaa.**

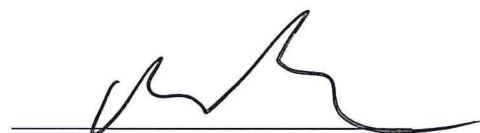
Taama oqaaseqarluni isumaliutissiissummilu allassimasutut oqaaseqaateqarluni
ataatsimiititaliap siunnersuut aappasaaniigassanngortippaa.

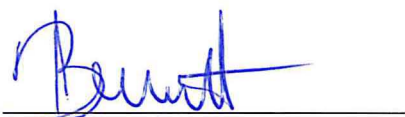
Jens Immanuelson,
siulittaasoq

Randi V. Evaldsen

Peter Olsen

Bendt B. Kristiansen

Martha Lund Olsen

Ineqi Kielsen

Kelly Berthelsen